

Izhaja vsako prvo in tretjo
nedeljo meseca; velja:
Za celo leto . . . 2 gold. 50 kr.
Za pol leta . . . 1 " 30 "
Za četrt leta . . . — " 70 "
Posamesni iztisi prodajajo se po
10 kr. a. v.

PRIMOREC

političen in podučiven list.

Vredništvo je v hiši Kall Via
Grociera N.º 1, II. nadstropje, —
ekspedicija v hiši št. 6 Via Sta.
Lucia.

Naročnina naj se blagovoljno
pošilja pod naslovom: **Vek. Raič**
v Trstu.

Povzdignimo krepke glase domovini v slavo!

Ministerstvo in naši poslanci.

Čehi se radi ponašajo s svojimi slavnimi moži, in jih tudi imajo. Nasprotno pa je Češka domačija najhujših birokratov v Avstriji. Po vseh službah jih najdeš te ljudi, navadno hude nemčurje, servilne duše, poslušne nasproti višim, brutalne nasproti nižim.

Ne vemo, koliko je nad temi vzvišen Čeh Jireček, ki je po nekakem naključju postal minister uka in prosvete. Čehi sami se ga sramujejo. Kakor je omenil že Pražki dopisnik, „Primorca“, je bil Jireček tisti, ki je imel in izpeljal posel, da je domovinski duh iz čeških šolskih bukev iztrebil in ga nadomestil z reakcionarnim. Vse, kar je v svojem ministrovanju storil, je to, da je z linškim škofom neko pogodbo sklopil in da je določil, kdaj morajo šolarji na graški realki k maši hoditi. K tem velikanskim činom se pridruži zdaj še njegov ukaz zastran ljubljanske realke. Po tem bo imela sedem razredov; *nemški* jezik ostane učni, *italijanski* in *francozki* se bodo morali vsi učiti, *slovenski* pa le tisti, pri katerih bodo starši to zahtevali!

Kakó zaničevanje in preziranje naše narodnosti! In pri tem še, kaka bedarija! Po tem soditi je laški ali francozki jezik v Ljubljani in sploh na Slovenskem bolj potreben, ko slovenski! Pamet, kje si?

Mi smo zmirom pravili, da nikar ministerstva prezgodaj hvaliti, dokler ne vidimo dejanj; zdaj jih pa poglejte, kakošna so! Krivo delajo naši in poljski poslanci, da to ministerstvo podpirajo. Vse, kar govori Hohenwart o spravi, je humbug; on se

hoče s tem le nam prikupiti, da bi mu pomagali pot zravhati do reakcije. Ze enkrat so se dali Slovani rabiti kot orodje za absolutizem, nemara bodo še vdrugič tako neumni.

In kako plačo bomo mi dobili za to. Ravno tako, kakor Hrvatje. Orodje, kedar se ne potrebuje več, se vrže v kot; taka se bo tudi nam godila. Se zdaj, ko nas potrebujejo, z nami tako delajo, kaj bo še le potem, ko bodo vsem roke zvezane in usta zamašena? In kdo je tega kriv, da se mi tako preziramo?

Nihče drugi, ko naši poslanci. Kdo bo nas spoštoval ali se nas bal, kedar se naši poslanci na Dunaji tam pred ministri tako priklanjajo in zvi-jajo, kakor Turki pred grobom grand preroka Muhameda; kar bi morali očitno in odločno tirjati, to si mislijo priberačiti po krivih potih; pa ne bodo nič dosegli. Močno se motijo; ako mislijo, da so bog ve kako prebrisani in kunštni, če tam za kulisami stikajo in intrigirajo, kajti namesto da bi oni koga družega prevarili, bodo sami grdo goljufani. Namesto da bi se vstopili tje pred ministre, ravni kakor sveče, in možko jim pogledali v oči ter rekli: „veste kaj, gospodje ministri, da ne boste jezni, v imenu Slovencev smo sèm prišli in to in to zahtevamo: nič več in nič manj;“ namesto da bi takisto storili, pa stojijo tam pred njimi, kakor breze vigredi, ki jih je sneg potlačil, oči v tla vprte, in trkajo na prsi ter pravijo z jokavim glasom: „milostljivi gospod, mi smo zvesti Avstrijanci, najpokornejši slovenski narod nam je naročil najponižnejšo prošnjo, da bi se ga vi usmilili, milostljivi gospod, ter ga vzeli pod svojo mogočno krilo, zato

LISTEK.

Trije soneti.

I.

Ko pomlad na zamrle trate dahne,
Njen dih izbuja nešteto cvetja,
Mej cvetje vabi vladarice petja,
Ljubezni kliče v mladi svet živahne.

A vsa ljubezen hipoma omabne
V minutosti cvetečega poletja,
Ta svet ljubezni nijma več zavetja,
Ker s cvetjem mu ljubezen tudi vsahne.

Enaka nij ljubezen, koju Mara,
Zedinjeno, z življenjem nepokoja,
V srce hvaležno moje je poslala.

Neumrjoča, kakor moja Mara,
Neumrjoča, kakor pesem moja,
Ljubezen moja tudi bo ostala.

II.

Po solznem dolu hodi bleda deva,
Katerej so lndjé vesoljni vdani;
Ljubezen in sovražstvo v srcu hrani,
Da osrečuje in da se maščeva.

Osoda ona je, ki pogubljeva
In z mečem maščevanja bridko rani;
Presrečen je, katerega obrani,
Katerega z ljubeznijo ogreva!

In ti, o Mara, ljujiena devica,
Ti si kraljica vse osóde moje,
Prihodnosti si moje vladarica.

O bodi ti usmiljena do mene,
Do pesnika, ki tvojo slavo poje,
Da povesljam do sreče zaželjene!

III.

Vladarja vidim, ki za domovine
In svojega imena večno slavo,
Krvave vojne je prijel zastavo,
Da prilastí si tuje kraljevine.

In ako tudi, kedar vojna mine,
Iz nje podá z obvenčano se glavo,
Še ne miruje in hití v daljavo,
Ker novo poželjenje ga prešine.

Jaz tudi sem pogumno se orožil
In boj začel za svoje blagostanje,
Da pridobim izvoljeno nevesto.

A jaz, če srečno zmagóm bojevanje
Zapustil bodem do bojišča cesto,
In vse orožje v večni mir položil.

Prostin.

ker so Slovenci vaši najpokornejši podložniki, in mi vaši najponižnejši sluge, milostljivi gospod!

Minister pa reče: „je že prav, bomo že storili, kar bomo mogli, pa pred mi pomagajte, da svoje nasprotnike vničim. Zdaj poidite lepo domu, kedar vas bom potreboval, vas bom že poklicati dal.“ In gredo. Po tem pa pride komanda: „halo! danes pridete v zbor in glasujte, kakor se vam zapove.“ Pri dejo in glasujejo tako. Drugič se jim vkaže: „danes ne hodite v zbor!“ In ne gredo. Konec komedije je pa tak, da se jim reče: „zdaj pa hvala vam, da ste bili tako pokorni in lojalni poslanci, le pojdite nazaj v Ljubljano, pa lepo pri miru bodite in pustite tiste neumne sanjarije o „Sloveniji“ in takih stvarih, saj veste, da mi tega ne slišimo radi; če boste pa kaj rogovolili, bomo poslali pa en par regimentov „špičkarjev“ na Krajnsko, da boste vedeli, ka se z nami ne vganjajo šale.“

In poslanci pridejo iz Dunaja z dolgim nosom in povešeno glavo, ter jamejo tožiti in izgovarjati se, zakaj da niso nič opravili; in vse druge dolžijo, da so krivi tega, le sami sebe ne.

Dopisi.

Iz Belega grada. Slovenski Narod nas je zelo iznenadil s prvim člankom svojih refleksij, ktere donaša o Srbiji in njenih vladarjih, pravim, jako iznenadil, ker tako ostentativno slavo poje tukajšnjim „Parizlijam“ in „Carigradlijam“, ter v blato tepta pripoznane organe celokupne mladosrbske stranke ta — in unstran Save. Ne vem kaj je povod takovemu ravnanju?! Samo to vam moram reči, ka je to jako napčen način pridobivati si privržencev za jugoslovansko idejo, kajti nij ga samosvestnega domoljuba Srbina, ki bi se ne odvrčal se studom od krvopijne vladne deteljice: Blaznavca, Rističa in Gavrilovića.

Nikdar ne bi bili teh vrstic napisali, ko bi bili omenjeni tirani le zatiralci narodne svobode molčali bi bili, pa zdaj, ko jim podtika „Slo. Narod“ blage namere o zedinjenju srbskega naroda in simpatije do hrvatskega naroda, povzdigniti moramo svoj glas predenj bode prepozno.

Saj veste, na kakšen način, da se je bil Blaznavac in njegova druhal polastila vladarstva, kako je vrnila skupščini v Kragujevcu mladega Milana za kneza, kako je demokratestreljala in preganjala, kako je še ono malo iskrico demokratičnega duha, ki je nij vgasil Mihajlo, zadušiti htela, toraj tako rekoč kneževino pred celim Slovenstvom ob dobro ime spravila.

Alj tega nij vsakdo zapazil, da je bilo ono kometiranje zastran Bosne in Hercegovine le prazni manevér, da nezadovoljenemu narodu pesek v oči vrže. Kolikokrat smo slišali obupni krik iz Bosne, iz Bosne, ktero tlači in žuli dvojen jarem turška sila in fanarijotska lókovost, pa je srbska vlada le količkaj v obzir jemala narodno željo, da treba s puško in handžarom pribojevati svobodo našim krvnim bratom v Bosni? Ne! — Velikokrat sem imel priložnost slišati besede, mi smo se sami oprostili Turkov, naj se Bošnjaki tudi sami.“ Da, srbski vladarji se poslužujejo tudi sredstva agitacije v Bosni in Starej Srbiji, da bi tem bolj Carjigrajski kabinet prepoinirali za svoje sebične namene; če so pa svoj namen dosegli, da se je ljudstvo začelo malo gibati, pusté ga spet na cedilu — naj tužna Bosna sama izprazni kupo trpljenja!! Pa ne samo to, tudi zlata se ne branijo srbski vladarji — ne brigajo se, če jim plačlaš v ruskih rubljih, francoskih napoleon-dorih ali avstrijskem bakru — še turške „jašpre“ jemlje, naj trpi raja še 50 let saj je ne bode konec, ko že 450 let Agarjancem robuje!

Se ve da jim ne more biti Gora Črna prijateljica — kako bi se sokoliči bratili, s čuki, junak se štajljivcem? Gora Črna nij nikdar prenehala v svetem boji; prapor svobode, kterege je bil Crnojević Ivo zasadil v krušno brdo, uklonil se nij nikdar polumesecu.

Srbijo so preimenovali srbski domoljubi srbski Pijemont, pa brez vzroka; srbski Pijemonte je Gora Črna, kjer je tekla krvca na stotine od junakov, od nje pričakuje raja v Bosni rešitve, ona je sredotočje, okoli kterege se bodo druge pokrajine kristalizirale in če bog da doživeli bodemo časa, ko bodo Njogoši zavzeli prestol Obrenovičev, njim na slavo — nam pa v radost.

Est Deus in nobis agitante calescimus illo.

Quousque tandem abutere itd. bi vtegnil kakovi potrpežljivi Slovenec vendar zaklicati, čitaje moje neslanosti brez konca i kraja. — Nič več! nič več! — Pa z nosom porinimo vrata.

Kdo tedaj je naposled vendar tisti bog, ki je v nas, kateri v nas deluje i nas ogreva? — Zadovoljnost je, smeh kateri zadovoljnost oznanuje. Ko bi se vsi ljudje vedno smejali, ali bi pač kateremu prišlo na misel, da ga zebe? — Ne.

Konfucijev glavni nauk se glasi: „Mož, ki je popolnoma, je s svojo osodo vsak čas prav zadovoljen. Nikakova osoda, bodisi kakoršnakoli ga ne bo nesrečnega storila, ker vsak čas sam sebe brzdá i ker je s svojimi okolnostmi zadovoljen, ne more se mu nič neprijetnega zgoditi. Konfucius je bil filozof, toraj je moral tudi vedeti zakaj zadovoljnost oznanuje. Zadovoljnega človeka po njegovej misli ne more nobedna reč nesrečnega storiti, tedaj tudi zima ne, ktera našim debeluhom toliko sitnostij prizadeva. — Pa mi imamo bliže veljavne vzore, zakaj bi tedaj v Kitaj hodili. Ko sta prva dva

človeka živela v raji, bila sta kakor znano noblečena i vendar ju nij zeblo, kar se da le tako militi, kakor Mojzes pravi, da sta bila „srečna i zadovoljna.“

Ker sta tedaj bila zadovoljna i nijsta nosila obleke, zamoremo iz tega po vsej pravici sklepati, da ju je zadovoljnost ogrevala. Zato bi denašnji dan, ko je tovarnično blago tako drago i znajo krojači, posebno po mestih, tako nevsmiljeno nas uboge odirati, sveteval vsemu svetu zadovoljnost, potem bi kakor se samo po sebi razume, odpadla vsa kramarska goljufnost, vse krojaško odiranje, vsakoršno izdavanje modnih časopisov, kajti na zemlji bi vladala samo dva kroja, izzvemši različne varijacije kruljevih, grbastih i. t. d. To je jako praktična misel i čaka na dotičnih mestih izpeljatve.

Poznal sem svoje dni človeka! kteremu je bilo vse prav karkoli se mu je zgodilo. Najprej mu je vmrl oče, on se je smejal; potem mu je vmrla mati, on se je zopet smejal, i ko so ga prijatelji potem ko je njegov sorod dedščino med se razdelil, vprašali, kaj bo sedaj počel, odgovoril je lakonično: „jaz sem zadovoljen.“ Nikdar si nij napravil kakošnega oblačila i ko mu je enkrat po zimi nekovi

To dobro vedo srbski vladarji, vedó tudi, da bode jih narodna zavest zmela kakor solnčni prah, za tega del pa na to delajo, da se močna jez postavi demokratičnemu mišljenju zdaj sè surovo vojaško pestjo, zdaj z lókovostjo, enkrat s prilizovanjem nasproti turškim podložnim, drugikrat pa sè srvilno postrežljivostjo nasproti visokej porti. Posebno jim je trn v peti omladina Vojvodine in njeni voditelj edino pravi reprezentant srbskega naroda dr. Miletic, njega se veda ne mogó prevariti ali podkupiti, kakor so storili s Zukunft-jo, pa zamašili so mu usta, izrazivši prijazno željo ogrskej vladi, da se Miletic odstrani vsaj za nekoliko časa, saj vrana vrani oči ne izkljuje!

Kaj ne, da je vlada, ki vzdržuje v samem Belem gradu 300, pravim tri sto žandarjev, popularna vlada — skrbna za materialno in duševno blagostanje podložnih?!

Iz teh vrstic razvidite, da je trditev, ka bi gojila beligradska vlada poštene namére — efemerna, celo absurdna; da zamore kaj tacega le človek trditi, ki je podkupljen ali — nevednež v srbskih zadevah.

K. N.

Od Savine 1. Julia *) Da naši krepki bratje kraj sinje Adrije zezvedó, kako se jihovi bratje kraj Mure, Drave in Save dušno giblejo, namenim z temi vrsticami je z nar. novjšimi národnimi poduzetji seznaniti.

Okoli srede Julia bode se odprla narodna, tiskarnica v Mariboru, čije lastniki so premožni in za žrtve pripravni Slovenci rodoljubi gg. France Skaza, veliki posestnik, Hugo Tanšič, trgovec v Šmarji (pri Divici Marii na jezerih), in pa doktor Rapoc, mlad pošten rodoljub v Mariboru. Tiskarnica se je ustanovila glavnicó blizo 20,000 gold. in je izvrstno previdena ze vsemi potrebnimi pripravami. Vodil jo bode mlad umen faktor, kateri je doslej oskrbljeval graško tiskarnico „Levkam“, in bo imela 12 stavcev. Upamo, da vsi rodoljubi jo bodo podpirali in pri jej naročevali tiskarske stvari.

Tudi politični časnik: „Slov. Narod.“ je prešel v lastino gore omenjenih rodoljubov, kateremu

bode vrednik slavnoznani slovenski pisatelj g. Jurčič. Ker ta časnik ima že sedaj 900 naročnikov, (med temi je čez polovico rodoljubov posvetnega stanu), smemo upati, da se bode pod novim lastništvom še bolje povzdignil, in koro postal obči politični glasnik vsih Slovencev. Zdravo in praktično politično mišljenje lastnikov, kateri bodo imeli novi neposredni upliv na zadržaj lista, je nam poročstva dovolja, ka časnik bode izvrsten in vstrezal potrebam slovenskega naroda. Ako bode pospeševal zdravi napredek, ni se bati, da bi zabredel v oni kužni liberalizem zapadne Evrope, kateri se širi v večini zapadno-evropskih časnikih. On bode računil v politiki ze vsemi danimi faktori, pa tudi zvesto skrbel za zmerom večo politično izobraženje Slovencev.

Zraven tega namenjajo lastniki izdavatí ilustrirani beletristični mesečnik in humorističen list, in tako bodo slovenski pisatelji našli prostoren ulnjak, v katerega lahko našajo strd dušnih plodov in mi že naprej vabimo slovenske pisatelje naj pripravljajo svoje spise, da čitaleci dobivajo nepretrgoma zdravo dušno hrano, katere v materinskem jeziku je posebno treba krasnemu spolu.

Okoli tih listov se bodo, kakor čujemo, zebirali vsi imenitniši pisatelji slovenski, in tako smemo upati, da bode dušni napredek vspešen in razveseljiven.

Zraven tega narodnega poduzetja bode še na narodnem in erkvenem polji, kakor upamo, blagotvorno dalovalo *katoliško tiskovno društvo mariborsko*; katero je kupilo časnik „Slov. Gospodar“, ki bode podučevatelj prostega naroda v gospodarskih, političnih in erkvenih zadevah. Kakor „Slov. Narodu“ priporočamo v vsih vprašanjih *zmernost*, tako želimo, da se „Slov. Gosp.“ zderžava vsega nekrščanskega *zelotizma* po zlatem načelu Augustinovem: in *necessariis unitas, in dubiis libertas, in omnibus vero charitas.*

Ako pa bode stopil po izgledu onega slovenskega poslanca, kateremu slovenski narod je dolžen veliko hvale, in mu jo je tudi izrazil po svojih slabih močeh, ako po nepremišljeni izjavi onega go-

vsmiljeni Samaritan ponudil suknjo, rekel mu je: „Prosim Vas, jaz tega ne potrebujem, jaz sem zadovoljen.“ I res mu je bilo vse eno, po zimi je hodil v čevlih brez podplat ko po letu, nosil je isto raztrgano suknjo ko po letu, za vrat si je pripenjal kolar, da bi ljudje mislili da je oblečen v srajco, ktere pa od svojega sedmega leta nij imel v premoženji i vendar se nij nikdar pritožil, da ga zebe, da še celo pred mrazom se nij nikdar tresel. Kako je to prišlo? Povedal je sam, da je zadovoljen, tedaj ga je zadovoljnost sama ogrevala.

Rekel bo kedo, da je pri razmerah, kakoršne so na svetu, jako težko biti zadovoljen i melanholist bo zraven tega tudi razkladal vse nesreče, reve, nadloge, ktere, ubozemu človeku previdnost sama napravljaja; pretresal bo hinavstvo, jezo, sovraštvo, bratomor i takove podobne reči, ter sklepal iz tega da pošteno mislečemu človeku to ne more ohraniti tistega miru v prsih, kateri je k zadovoljnosti neobhodno potreben. Nikdo ne bo ugovarjal, kdor na vse gleda z njegovega stališča, toda pomisliti je treba, da si človek nemir i nezadovoljnost večidel nakopava sam, ker si ne obdrži toliko pričujočnosti duha, da bi jih s siloma od sebe odpodil.

Čemu je treba po sili klicati kragulja:

»Ki kljuje srce
Od zore do mraka, od mraka do dne?«

Pustimo nekoliko tiste globokočutnosti na stran, ktera nam v časih res prav pride i ne glejmo vse reči z zdravimi očmi ampak včasu tudi skoz takove očale, ktere optično motijo. Gotovo to bode pomagalo i ozdravljalo vsakoršno dušno bolezen, ktere sedanji čas le preveč nahajamo na svetu.

Tako nas na primer mraz spreleti ako vstavši iz postelje kakovega grudnovega dne pogledamo skoz okno i vidimo nebo oblačno, nasprotno pa nam je bolje gorko, ako je nebo jasno, dasiravno je v času v resnici popolno nasprotno. Delajmo tudi drugod tako, ne glejmo vse kakor je v resnici, ne tipajmo vsega na dolgo i široko, debelo i tanko, ampak predstavimo si vsak prigodek kolikor mogoče smešno. Smeš ne škoduje nikdar, nikjer ga še nijso prepovedovali, samo moj nekedanji učitelj je bil popolnoma raz sebe, ako se je kedo v pričo njega smejal; toda on je bil birokratično odgojen, toraj mu ne smemo zameriti. Poznam tudi mnogo Slovencev, ki nijso na nič družega naročeni i v svojem življenji družega ne bero, ko „Brenclja“, samo zarad tega,

spoda poslanca, kateri je nedavno v „Vaterlandu“ malo prestrastno napadel stranko, ali kako on misli, winziger Anhang, katera se ne vjema v vsih vprašanjih z jegovimi tudi prav spremenljivimi načeli; — se bode „Slov. Gosp.“ ravnal, mu prorokujemo slab vspeh, in to ni iz dozdevnosti naše nezmotljivosti, nego ker poznamo prosto ljudstvo slovensko, in tudi narodno inteligencio, katera nista principierna nasprotnika cerkve, čije blagor in zasluge v omiki dobro poznata, a v političnih zadevah vendar ne prisežeta na dogme, katere bi vtegnil staviti eden ali drug zelotičen vodja Gospodarjeve stranke. Katoliški izobraženi Slovenec zna, da tudi zraven cvetečega katoliškega življenja je mogočen in dopuščen zdrav napredek v izobraženji naroda, in da samo ascetično pismenstvo ne zadovoljuje potrebam naroda. Bridko nas je zbolela ona grozeča izjava, in tim več, ker pisatelj članka v „Slov. Narod.“ ni zmerjal na tega gospoda, in ta izjava je tim škodljivejša, čim on brez krščanske razbornosti sovražnikom našim odkriva domače pomankljivosti. Ako je on tudi kaj žrtvoval za ustanovitev „Slov. Nar.“, kateri res do lani ni imel nikakošnega dobička, naj premisli da še so drugi, kateri so mnogo krat tudi ni našli v „Sl. Narodu“ svojih privatnih političnih mišljenj, mnogo več darovali, ali ipak nikdar ni se zaradi tega očitno potoževali.

(Dalje prihodnjič).

Iz Medane dne 5. julija. — Naj mi bode dovoljeno, dragi „Prmorec“, da spregovorim nekoliko besedi na dopis iz Mirnega v 6. listu „Soče“.

Gospod Mirenski dopisnik pravi, da je bil njih g. župan v 3. listu „Soče“ od Sovodenjskega dopisnika neporedno psovan. Tukaj kaže gospodine Mirene, da razume izraz psovati, kakor zajec na boben, kajti ako bi on to besedo razumil, bi gotovo take besede pri tej priložnosti ne rabil. Med drugim pravi tudi g. sočni dopisnik, da županstvo uradom v takošnem jeziku odgovarja, v kakoršnim oni dopisujejo.

Ali misli tedaj gospodine dopisnik, da županstvo po tem takem prav ravna?? Gotovo se on moti, kajti slovenska županija (občina) ako hoče svojo

dolžnost storiti, mora v materinem jeziku odgovarjati, ako je tudi uradni dopis italijansk ali nemški. — Ako pa on tega ne verjame, naj se ozre nekoliko sam čez „Sočo“ v naša Brda in videl bode on, da naša županija na nemške in italijanske dopise vendar slovenski odgovarja in dopisuje, in to po pravici. — Zaradi tega, naj bode našemu županu g. Z. občna hvala izrečena, kajti on je narodnjak z dušo in telesam. Bog ga živi še dolgo let tacega vrlega rodoljuba! — Tudi nij istina kar g. dopisnik pravi, da ako ga kdo v laškem jeziku nagovori, zahteva laški odgovor, če v nemškem, nemški. Kako mu bode pa on odgovoril v jeziku kega ne ume?? — Ako pa misli g. Mirenski dopisnik, da se hoče županstvo z višem uradom šaliti ako mu v drugem jeziku odgovori, kaže on, da nema pojma o uradnih rečeh, kajti opiraje se na § 19 tirjamo mi Slovani enakopravnost v uradnihah; tudi bi se po takem uradi z slovenskim županstvom šalili, ker mu v tujem jeziku dopisujejo. Če pa po Vašem mnenji ne ume noben uradnik slovenskega jezika, naj vlada za to skrbi, da se godi vsem narodom enakopravnost, saj si morajo domači ljudje koji bi bili za to delo sposobni, v ptujih deželah kruh služiti. Zadosti slabo pa je od Vašega g. župana, ako on nij zmožen govoriti in pisati slovnično slovenski, kakor prvi občinski mož, koji bi moral biti on slovenski občini izgled, kajti dialekt govoriti in pisati, razume vsaka čenča. — Ako se pa Vi gospodine za Vašega g. župana tako potezujete kažete, da ste njegov pravi lahonski sobrat. — Zavrnil bi me pa marsikedo, da to se ne more od njega tirjati, ker nij Slovenec.

Prijatelj, zakaj pa volite Lahona za župana, mar manjka v Mirnem sposobnejših slovenskih mož; in nij bilo Vam Mirenčem priporočeno, celo po plakatih na voglih, da volite slovenskega župana? A zkozi eno uho noter, skozi drugo vun. — Pritrdim g. dopisniku rekšemu, da na kmetih ne bodo nikedar čiste slovensčine govorili, kakor tudi kmetje in rokodelci drugih narodov svojega materinega jezika čisto ne govorijo, a zagotavljam Vas, da, ako učitelj v šoli zna izbujati svojim učenčcom ljubezen do

da se zamorejo dvakrat v mesecu pošteno nasmejati. Jaz sicer — toda de *gustibus non est disputandum* — i privoščim jim to radost iz celega srca, ker sem prepričan, da pri čitanji „Brenclja“ pozabijo vsega družega i se vsaj za nekoliko časa čutijo zadovoljne.

Po mojej misli tudi smeh nij nič družega ko kristalizacija zadovoljnosti. Nezadovoljen človek se smejeti ne more, nasprotno pa tudi zadovoljni ne more jokati ko bi se še tako silil. Ko sem bil zaljubljen i sem se ljubice naveličal, začel sem misliti, kako bi se tega nepovoljnega jarma znebil. Padlo mi je v glavo pisati pismo drugemu dekletu — se ve da le fingirano — i skrbeti da ga ona v roke dobi. To sem storil. Dobil sem figo pod nos i ker sem se bil že preveč globoko potisnil v nalogo pravega zaljubljenca, hotel sem jo tudi sebi v slavo odigrati. Začel sem se tedaj siliti k joku, toda zadovoljen sam s seboj, da se ljubeče môre tako na lepem i po vlastnej modrosti iznebam, nij mi to nikakor šlo i čem bolje sem se silil k joku, tem bolje sem se delal smešnega. Ko bi mi bilo v resnici kaj na tem, ne bil bi z odpovedjo zadovoljen i lahko bi bil tudi brez prisiljevanja zadobil dar jokanja,

kar pa v zadovoljnem stanu nij bilo nikakor mogoče.

Smeh je tudi nekaj redno i po pravilih se vršečega. Najprej zadovoljnost v seru, potem se iz srca izlije s krvjo po žilah, tako pride v dotiko z živci, ti so jako občutljivi, i takoj začno na telo na zunaj uplivati, iz česar nastane neko konvulzijno gibanje, ki svoj vrhunec doseže v režanji zob. Vse se vrši poleg gotovega zakona, kakor kristalizacija nekterih tvarin, ki se kakor smeh zopet vrnejo v prejšnjo podobo, pa naj se jim še tolikokrat razpusti.

Ako pride na deželo kakova komedija, kterej se naš kmet zamore iz srca nasmejati, tedaj popusti delo i ako je ravno zima, tudi peč i ne zmeni se za mraz ki mu brije pod nos i za ušesa. Ako pak je nezadovoljen s tem, kar se zunaj hiše godi, tedaj pogleda skoz okno, nategne šobo i debelo zakolne — vendar se pa ne nasmeja. — To je gotovo imel priložnost vsak čitatelj uže sam opazovati, toraj mi bo tudi pritrdil, da so zadovoljnost, smeh i gorkota v tesnej zvezi, proti kterim se v falange postavljajo nezadovoljnost, jok i mraz.

Ko je okolo Kljukca vse zmrzovalo, tako da je celo njegova vlastna voda takoj po naravnem

svojega milega materinega jezika, ter jih neprestano v gladkejši slovensčini vadi; ako uradniki v čisti slovensčini dopisujejo, ako g. župan povabila in druge reči v dobri slovensčini dopisuje i. t. d. ne bode gotovo prešlo mnogo let, ko bode ljudstvo uže gotovo bolje slovenski govorilo; dokaz temu je, da od kar se Slovani za njih pravice potezujejo, narod vendar očitvidno napreduje. Saj še celo trd kmet uže govori n. pr. župan in ne podestat, seja in ne seduta, vodja in ne direkter i. t. d. se ve, da ne pravi nemški pregovor zastoj: „Aller Anfang ist schwer“. Ako nij pa začetka, tudi konca nij. — Ne bodem se več spuščal v dokaze, ako g. Mirenski dopisnik tega noče priznavati, ampak kar naravnost mu povem, da se on neumnega dela, o neumnosti je pa naš vrli narodnjak g. veleslavni dr. Costa te dni v državnem zboru, pri priložnosti ko nij hotel državni zbor priznati pravico, vstanovitve slovenskega vseučilišča v Ljubljani izustil besede slavnega nemškega pesnika: Gegen „Dummheit kämpfen selbst die Götter vergebens.“ Po takem se ta pregovor tudi Vam dobro prilega. — Na dalje pravi g. Sočin dopisnik: K našemu g. županu še nikedo nij prišel, koji bi se bil pritožil, da da ni razumil. Naravno je, da se nij pritožil, saj sta bila morda oba v slovensčini enako učena, kakor se ne more n. pr. lonec smijati kotlu, ker sta oba črna. — Bodite si tudi g. Mirenc v svesti, da g. Sovodenjski dopisnik nij po Vašem razžaljivem izrazu vseh razredov na gimnaziji *prehodil*, marveč on jih je z *izverstnejšem* uspehom in sicer tudi z maturo izšolal boljši nego Vi gospodine. — Tudi mislim, da nimate nobenega pojma o srednjih šolah, ko pravite, da se je on *moral* slovenčine učiti. — Da je g. Sovodenjski tajnik i učitelj prinesel g. Sovodenjskemu županu poštenost, pravičnost in zaupanje se ravno reči ne more; a da se od istega dneva ko je on tajniško službo prevzel v čisti slovensčini dopisuje sem jaz porok, kajti jaz se še dobro spominjam besedi koje je goriški okraj. sodnik g. C.....i g. Sovodenjskemu tajniku dejal, da nema v slovensčini dopisovati, češ, da on tega jezika nij zmožen; a on se vendar tega nij vstrašil, in je v slovenskem je-

ziku dalje dopisoval, in še vedno dopisuje. Res je kar dostavek slavnega vredništva „Soče“ pravi, da je prejšni tajnik g. P.....č v čisti slovensčini dopisoval a to tudi v *italijanščini in nemščini*, g. učitelj in tajnik L...n, desiravno je omenjenih jezikov *popolnoma zmožen*, dopisuje pa *samo v čisti slovensčini*, čeravno slavno sočno vrdništvo to **zanikuje**. Tedaj svetujem slavnemu vredništvu predenj kaj tacega *svetu priobči*, dobro primisliti ali je to *resnica*, in ne pokrivem človeka *črniti*. — Tudi nij treba, g. Mirenc, se šaliti z g. Sovodenjskem županom, da se je on namreč po novem tajniku osrečil, ampak obžalujem Vas Mirencane, da se Vam kar se tiče županije, kakor tudi tajništva tako slaba godi. Ko sem pa čital, da je pri Vaši seji jeden županski svetovavec vašemu g. tajniku dejal, da nema v tako visoki slovensčini pisati, marveč bolj po domače, moral sem se na vse grlo smijati, ker iz tega sklepam, da sta oba prava sina majke Slave.

Konečno še omenim, da Bog daj še mnogo takih narodnih tajnikov in rodoljubnih učiteljev kakor je gospod L...n v Sovodnjah; tudi ne morem se pri tej priložnosti zdržati, da bi ne izustil besede da ste Vi gospodine prenapetnež, in ne Sovodenjski i Mirenski dopisnik, in da se jaz z dostavkom slavnega vrdništva „Soče“ popolnoma vjemam, da ako se lotite v prihodnje še koga vmivati, se poslužite čiste brisanke, to je resnice, kajti drugače vmažete se le samega sebe.

Od spodnje Ipave 12 julija. (Izv. dop.) (Naše jeremijade in naše rane.) V mojem poslednjem dopisu sem vam obljubil, naše sicer že slehernemu rodoljubu znane jeremijade (žalostinke) in rane nekaj opisati. Rán ima naš od tujcev in iste vlade same zatirani narod premnogo, in cele pôle bi bilo treba, ako bi se jih hotlo svetu obširno in dostojno priobčiti. Pa, da nè zgubimo odveč besed, hajdmo k stvari sami: Ze nad 20 let sèm se Slovenci neutrudljivo potegujejo, da bi tolikokrat slovesno razglašeni narodni ravnopravnosti ne le zakointo pripoznanje ampak tudi veljavo v javnem življenju pridobili; to je vsacemu čitatelju časopisov ravno tako znano,

izstopu iz telesa spremenila se v led, kateri mu je se veda k dobremu prišel — on vendar tega mraza nij čutil, kar se da le razložiti tako, da je bil sam s svojim dovtipom zadovoljen i je po tem takem ta zadovoljnost branila vsakoršnemu pristopu nelojalnega mraza k njegovemu telesu. — Ruski mužik se zavija v debele kožuhe i po zimi ostaja najraje doma, kjer se pri peči zamore greti; kedar pa pride čas guljanja, kateri je vselej v hudej zimi, vrže kožuh od sebe, beži na prosto i se zgubi med guljajočo množico ne čuteč nikakoršnega mraza več, kajti vesel je, da se zamore zopet enkrat pošteno poveseliti i ta zavest veselja mu tudi vlije zadovoljnost v srce.

Nekako večo simpatijo imamo tudi k tistim narodom, kateri se radi smejaajo, kakor pa k resnim i zatuhlim postavam. Italijan se nam bolje dopade ko Anglež, Francoz nam je bliže ko Nemeec. Tudi vidimo v vsakdanjem življenju, da se v družbi bolje spoštuje lehkomišljen sangvinik, ko zamišljeni melanholik s svojim vedno kislím obrazom, kakor bi ga v kisu namakal. Ako zadovoljen človek pride med nezadovoljneže gotovo jih bo s svojim dovtipom kmalu razveslil i deklet sijajočega obraza, katero

spričuje zadovoljno srce nas zamore mnogo prej zmotiti, kakor pa nezadovoljna, s strastmi se boreča ženska i naj bi bila proti prvej tudi trikrat devica.

Mi Slovenci pri sedanjih pomerah nijsmo zadovoljni toraj tudi ne veseli; se ve da se v času pri vinu razgrejemo — toda nij ga pravila brez izjemka. Ravno tako i še bolje težkomiseljni so Polaki, med tem ko si Rusin izposodi od žida en rubelj, za kterege mu ima drug dan dati dva, zapije pri njem, izposodi še enega, zapije tudi tistega i potem domu tavajoč premišljuje kako je to mogoče, da si je izposodil dva rublja, mora jutri vrniti štiri, pa vendar nobenega nijma. — Monstrum v tem bi nam morali biti Čehi. Ti so vedno veseli; slavnost napravljajo za slavnostjo; po letu se vsako nedeljo posvečuje ena zastava, pri kterej se mnogo piva izpije, mnogo praznih besed nagovori i zarad tega kratkega veselja tudi še napravi mnogo dolgov med tem ko p. t. gg. eksekutorji poslednje krave vlačijo iz hleva, da se poplača zaostali davek. Bil sem v družbi, kjer je neki mršavi doktor tožil o velikih revah i nadlogah, ktere mora česki narod prestatí: o zapiranji, konfiskacijah; toda vsa družba se je začela na glas smejeti, ko je nekdo spregovoril navadni refren „a my nic, my muzikanty.“

kakor je očitno, da so se vsi, sosebno tudi od 1860 po oktoberski diplomati sledeči vladni sistemi, tej naši opravičenej težnji djansko protivili in sicer s tacim vspehom, kakor da ni bila ravnopravnost nam še nikdar zagotovljena in kakor da bi ne bilo 19. § v državljskem zakoniku.

Sleherni prijatelj naroda in avstrijske daržve spoznava in čuti, da je brezvspešnost naših pravičnih teženj po djanskemu pripoznanju narodnih pravic še vedno krvaveča rana v državnem telesu, ki ozdravljenja silno silno potrebuje, koje potrebe le zaslepljeni državniki ne vidijo. V prid in hasek naš in vse Austrije bi bilo to, ako bi vis. vlada naše na deželnih zborih in vseh 16 tabrih enoglasno izražene želje, pritožbe in opravičene tirjatve uvažila, kajti v pravočasnem in končnem zadovoljenju tistih obstoji toliko naš kot Austrije bistveni blagor. Po narodnosti i zemljepisnem položaju se mora naš dosihmal razkosani narod na jugu proti Lahom za prvo stražo Avstrije smatrati. Ako nas neče vlada v eno politično celoto združiti ostajemo sebi in njej vedno Ahilejeva peta ter skoraj — bodi mi posto — predrzno rečem, da boljše bi bilo, ako bi nas ne bilo, kakor pa da bi naš že tako zaslužnjeni narod v novo sužnost in žrelo laškega moloha padel in se tako od drugih jugoslovanskih bratov ločil. Nili tedaj neogibjiva potreba, da dospejo Slovenci po mnogoletnem brezuspešnem borenju slednjč do vživanja narodne ravnopravnosti in se pripoznavajo ter vrstijo kot ravnopravni bratje mnogojezične Avstrije. A kaj sledi naravno iz politike za celi naš razkosani narod za pričujočnost in prihodnost, ako tudi naprej razcepkan ostanemo? To, da nas bode tudi Avstrija s polnim pravom ignorirati mogla i morala, kakor nas je dosihmal: in nam dajala vse to, kar je ne bomo prosili. Ako bi tujstvo u nas ne uplivalo, t. j. tuje nenarodne vladne osebe, bi se nas Avstrija bolj bala, ter nam vse naše pravične želje spolnovala, in ne bi se v zjedinjeni Sloveniji toliki že skorej nedosegljivi davki pobirali, kakor se sedaj. A ker se nadalje vse naše zahteve ob skali vladne todovratnosti na sto načinov razbijajo kakšno nado imamo še le za bodočnost,

ako se utegne Avstrija s časoma v kako vojsko na jugu spustiti? Mi bomo volovi, kakor dosihmal, ki za tuje koristi, pa ne za sebe orjejo. Ako podlegne tujcu naše slov. ime, slovenska bodočnost, bogme podlegla bode o pvi priliki Hrvaška, Srbija i časoma vsa ostala Jugoslavija. Ker smo se pa iz narodnega spanja zbudili i se svojih pravic zavedli, si bomo z božjo pomočjo še bolj opomogli, kakor hitro se enkrat razcepkan pa zopet združeni sinovi jedne mile majke boljše spoznavali bodo.

Sklenem tedaj ter rečem: Ako si hočemo z ozidrom na naš sedaj razcepkan narod si boljšo prihodnost priboriti, se moramo okaniti vsake vzajemne nesloge i ne družiti se s ptujcem, ki nam še vedno naše ime i slavo našo ubija, o čemur nam ravno preteklost in sedajnost naše zgodovine žalibog naj-sjajniše dokaze podaja a ravno po tem se tujec na našo propast dviga. Odvržimo že enkrat pohlepnost po tujem, prizadevajmo si na vsak le mogoči način Slovenijo pribojevati, da se bomo že enkrat tujčevega varstva znebili, i prepričani bodite, dragi mi Primorčevi čitatelji, da, kadar se enkrat tega poniževalnega in sramotnega, tujčevega varstva rešimo, i kadar bomo vsi ponosni, da smo Slovenci i se enkrat jenjali med seboj pikati, iz česa sovražniki svoje koristi zajemajo, tedaj bode, tudi Beč z nami drugače govoril ter nas kot politično zreli narod ovaževal. Mi vedno cvilimo in zdihujemo kot rimske babe, a od kjer bi nam zasvetila boljša prihodnost, tje se ne oziramo, ter se spuščamo v same nevaljale experimentacije, iz katerih sama naša nesreča izvira. Naša preteklost, kakor da je nikoli ni bila, nam neče v glavo, da bi bila saj za bodočnost naša učiteljca. Da je tedaj naš, kakor dosihmal — brez zjedinjene Slovenije — razcepkan narod v bodočih zgodovinskih homatijah za svoj obstanek v naj večej nevarnosti, to ni ravno težko dokazivati. A o tem morda v kacem prihodnjem listu. Te vrstice naj bodo v premišljevanje vsem rodoljubnim Slovencem a posebno vsem poslancem razcepkanne Slovenije.

→ 153253 ←

Ko sem enkrat čital eno iz tistih mnogoštevilnih i dolgočasnih povestij Pavline Vilkonske, ganil me je posebno stavek: Czyiż w nieszcześliwej Polsce nigdy lzy takie plynąć nie przestana? (Ali v nesrečnej Polskej nikdar ne nehajo takove solze teči?) Mojemu prijatelju Čehu, ki je bil po naključji ravno pri meni, sem ga prečital na glas i ko mi je on odgovoril „mrcha-chlapy ti Poljaci, proč se nesmejou“ (mrhe so ti Poljaci, zakaj se ne smeja?) moral sem se kljubu Vilkonskej i njenim pritožbam na ves glas smejati.

Naj prijde človek v Pragi i sploh med Čehi v kakoršno krčmo koli, opazil bo le vedno vesele obraze, ki kljubu temu, da jim krčmar uže na kredo noče rad dajati, odkar so jim cesarski možje zarubili poslednje premoženje, vendar ali zadovoljno igrajo svojo bulko, ali si pa nasprotno pripovedujejo vtipe, katerim se smeja, da vse vprek leti. Čeh si misli: „si tout n'est pas bien, tout est passable“ i se vsemu smeja, zaradi česar je tudi vedno zadovoljen i mu je vedno tako gorko, kakor bi bil, po njegovih vlastnih besedah, v cislajtanskem rajju.

Bilo je spomladi, ko sem sedel še s tremi prijatelji Slovenci v gostilničnem vrtu blizo Prage.

Vreme je bilo mrzlo i zato tudi nijsmo mogli nikakor piti piva, ker smo se bali, da bi nas potem še huje ne zeblo. Tu prijde berač z leseno ного i nas prosi milodarov. Ko odide, prišel je tudi govor na to, da Slovenci nijsmo vlastnega izraza za nemški „Krüppel“ ali česki „mrzák,“ i ko sem jaz povedal, da sem na Dolenjskem slišal za ta pomen jako krasno besedo „gruden,“ začnemo se vsi na enkrat smejati, kar nas je tako razgrelo da smo potem še vsak štiri vrčke piva izpili. — Evo!

Mislím, da sem s tem naštel dosti dokazov, kateri imajo pričati, da je ravno zadovoljnost s smehom vred tisti „deus in nobis, quo agitante cale-scimus.“ Pozivljám tedaj vse Slovence, stare i mlade možke i ženske, naj se kolikor mogoče smeja, s čemur si pridobe zadovoljnost i to dobro, da jih zeblo ne bode, česar so letos gotovo mnogo prestali.

»Dona praesentis carpe laetus horae«

(Darove sedanjega časa prejemlji vesel)

naj bo vsacemu i povsod vodilo, toraj naj čez nikakoršno še tako žalostno reč nikari preveč nezadovoljno ne premišlja. Kdor hoče vedno zadovoljen i zdrav ostati, naj se ravna po sledečem receptu: „zjutraj križ i potem smeh, opoldne smeh, zvečer

Drobtinice.

(*Pomladansko Cvetje*) razposlali smo vsem, kateri so se do sedaj nanj naročili..

(*Rojanska čitalnica*) obhaja danes obletnico s slavnostno besedo. Igrala se bo šaloigra „Županova Micka“. Imeli bomo tudi godbo.

(*Rocoljska čitalnica*) je zopet oživela. Največe za-sluge za to ima *g. Kenda*, ki se je neprenehoma trudil in prigovarjal okoličanom, dokler da so jo res ustanovili. Rocoljčani, le tako naprej!

Ob enem se naznanja, da bo imela čitalnica prihodnjo nedeljo svoj prvi glavni zbor, k kateremu se vabijo vsi rodoljubi iz Trsta in okolice.

(*Ljubljanska najdeniščica*) se je bojda po sklepu ljubljanskih modrijanov odpravila, „da se prihrani deželi 60,000 gld. in da se razudanost ovira.“ Neumisljeni, brezsrčni ljudje, kaj mislite, da zdaj nobena deklica na bo več skušnjavi podlegla? Zdaj jih bodo, uboge otročiče, pa proč metale, to bo bolje, kaj ne da? Radovedni smo, kaj bi Costa ali Bleiweis počela, ko bi njih deklica otroka porodila? Najbrž bi dala novorojeno dete in bolno mater na voz vreči in na „schub“ domú odpeljati. Če pa oba na poti umerjeta, kaj za to, saj ni škoda za to brezbožno, druhal, ne da, modri, dobri gospodje?

Cenik različne robe v Trstu.

Franko kolodvor Trst.

		Žaganice kranjske:	
od 10 do 14,	1200 ⁴	po f. 68	do f. —
» 8 » 9	850	» » 38	» » —
skurete	1200	» » 36	» » —
remlji $\frac{2}{3}$ nemški		» » 34	» » —
		Žaganice štajerske:	
od 10 do 14,	1200	po f. 72	do f. —
» » » 9,	850	» » 42	» » —
skurete	1200	» » 42	» » —
remlji francoski $\frac{2}{3}$		» » 40	» » —
		Žaganice koroške:	
od 10 do 14	1200	po f. 82	do f. —
» 8 » 8	850	» » 48	» » —
skurete	1200	» » 55	» » —
remlji $\frac{2}{3}$ benč. ⁴		» » 52	» » —

Moka	I Kaiser	po 11 f.	— kr. cent.
	II fein	» 10	» — » »
	III pol	» 9	» — » »
	Mundm.	» 8	» 25 » »
	»	» 5	» 50 » »
Otrobi		» 2	» 70 » »
Fežol rudeči		» 7	» — » »
» zeleni		» 6	» 30 » »
» rumeni		» 6	» 40 » »
» kanarin		» 7	» — » »
» kokes		» 7	» — » »
Slive		» 7	» 50 » »
Maslo		» 51	» — » »
Slanina (špeh)		» 34	» — » »
Seno konjsko		» 2	» 80 » »
» kravje		» 2	» 90 » »
Slama boljša		» 2	» 60 » »
» slabaja		» 2	» 30 » »
Krompir		» 3	» — » »

LISTNIKA.

Raznim dopisnikom: Zaradi pomanjkanja prostora niso mogli v današnjem listu priti na vrsto vsi nam došli dopisi.

Slovenci!

Vsled našega na tisoče razposlanega „Manifesta“, oglasilo se je za sprejemanje „Jurja s pušo“ do danes — 34, rečemo: **strintrideset** rodoljubov! In ker bi najmenj **600** naročnikov trebalo, da bi se zamogli razni stroški plačevati, zatorej nij nam bilo mogoče vže ta mesec začeti.

Naznanjamo tedaj, da ako je slovenskim rodoljubom — nadejamo se, da njih število vendar 600 doseže! — na tem le količkaj ležeče, da „Jurij“, kojega smo gotovo krvavo potrebni, spet svojo pušo nabasa, — naj se vsaj do **5 augusta** oglasi sicer ne bi vedeli družega početi, nego prejeti denar naročnikom nazaj poslati, in slovanskega „Jurija“ — na vse veke zakopati!

V Trstu, 15. julija 1871.

Administracija „Jurija s pušo“,

Via Sta. Lucia št. 6.

smeh i potem križ.“ Ako je pa kdo nezadovoljen ali celo bolan postal zaradi svoje prevelike melanholičnosti, kar se mnogokrat zgodi pri našej nade-polnej mladini, tedaj naj zamujeno kolikor mogoče skusa dohiteti i popraviti, kajti, da smeh tudi bo-lezni ozdravlja brez vsakoršnega družega zdravnika, naj Vam priča sledeča dogodba.

Nek duhovnik je iz nam neznanih vzrokov dobil v noge hromoto, ktera mu je veliko sitnosti priza-dela. Necega dne se je šel, opiraje se na brglje, po vrtu sprehajati i ko je postal ob meji, pride memo osel, kateri se je ravno njemu nasproti vstavil. „Glej ga no osla!“ pravi Župnik polglasno i ta trenutek spusti tudi osel svoj i-a i-a. Župnik pa se je svoje i oslovej pameti tako smejal, da se je po tleh valjal i kar je najboljše čudno, ko je vstal nij hromote nič več čutil i se mu potem tudi več vrnila nij.

Mene je enkrat strašno trebuh bolel, tako da se niti premikati nijsem mogel. Sedel sem za mizo, na ktere je ležalo nekoliko knjig. Odpremo eno, bil je Tomaž Kempenzar, i čitam: „Letu je skuz lete nekedej v latinski shprahi vendane bukvize schellil de bi ludje sadobili ta imenitne, po usemu svejtu

snan, inu od usih stanov teh ludy — naprej nijsem mogel čitati, začel sem se smejati i — trebuh me je nehal boleti.

Od tistega časa sem vedno zadevoljen i se vsemu rad smejam. Ko so mi nekdej pavili, da dobim jetiko, bil bi skoraj samega strahu pred njo umrl, sedaj pa ko jo imam, sem zadovoljen, kar dokzuje posebno to, da sem te neumnosti napisal, kterim se morebiti sam nasmejem, tako, da me je-tika opusti.

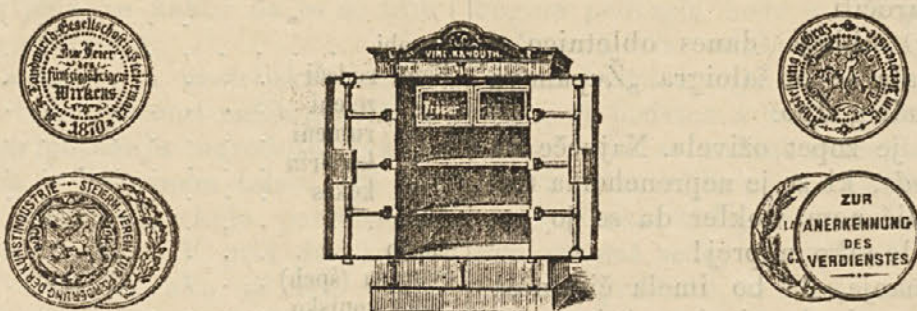
Iv. Hribar.

V obeh poslednih listih tam, kjer stoji »Amorja i Solja,« čitaj »Amorja i Lelja« — Lelj-slovanski Cupido.

Najnovejša pisava.

Nekdaj smo vsi Slovan pisali
Sedaj se piše le Slaven,
Razločki so se ve da mali,
Pa v bištvu je veliko zmen. —
Nekdanji ker Slovan
Je dober bil Slaven;
Sedanji pak Slaven
Navadno slab Slovan.

Pri razstavi v Gradcu 1870. l. s zlato svetinjo nadarjena.

Prva štajarska c. kr. priv. tovarna (fabrika) ognja in vloma varnih
blagajnic (kas) za denar in pisma, miz za pisanje
Vincencij-a Kanduth-a v Gradci,

tovarna: Beethovenstrasse 21,

priporoča svoje iz najboljšega štajarskega blaga, s ključavnicami po posebnih patentih, in naj solidneje dovršene izdelke za ktere je porok, po jako znižani ceni.

Vse blagajnice imajo svoje lastne, c. k. patentirane, za najboljše spoznane dvojne ključavnice po Hubse-jevi naredbi. — Izključljiva prodaja pri

Anton Körösi,

železninar, Griesgasse Nr. 10, v Gradci.

Zaloga v Trstu pri **FORTUNATO CANTONI**, Corso.

Splošna vzajemna zavarovalnica za istine in dohodke

na Dunaji

ustanovljena leta 1839.

Izključivo premoženje vseh članov zavoda

Goldinarjev 2 Miljona av. vrd.

sprejema ponudbe za zavarovanje življenja na raznovrstne načine.

Zavod je razdeljen v pet delov in zavaruje:

V prvem oddelku:

- a) Istino, ktera se plača, ako zavarovanec pri sklepanji zavarovanja določen čas doživi.
- b) Istino ktera se plača, ako otrok doživi 18. 20. ali 25. leto. Zavarščine nij treba več plačevati ako odgojitelj umré, ako pa umré otrok, dobi odgojitelj plačano zavarščino nazaj.

V drugem oddelku:

- a) Istino ktera se plača po smrti zavarovanca.
- b) Istino ktera se plača na vsak način, kedar preteče določen obrok, ako zavarovanec živi ali ne.
- c) Istino, ktera se plača, kedar preteče pri sklepanji zavarovanja določen čas, ako še zavarovanec sam živi, ako bi pa utegnil popreč umreti, tistemu, kteremu ga je v oporoki priznal.
- d) Istino, ktera se plača takoj, ako zavarovanec umerje v času, ki se je določil pri sklepanji zavarovanja.

- e) Istino, ktera se plača po smrti zavarovanca (odgojitelja) osebi v pogodbi omenjeni ako zavarovanca preživi.
- f) Istino, ktera se plača izmed dveh zavarovanih isteje osebi, ktera drugo preživi.

V tretjem oddelku:

Letne dohodke kteri se plačujejo od začetka zavarovanja do zavaro-vančeve smrti.

Letne dohodke, ktere društvo začne plačevati, ob času, ki se je določil pri sklepanji zavarovanja.

V četrtem oddelku:

a) Letne dohodke, kteri se plačujejo po smrti zavarovanca osebi, ki se je pri sklepanji zavarovanja določila, do njene smrti.

b) Letno štipendijo, ktera se plačuje po odgojiteljivi smrti otroku do 24. leta.

V petem oddelku:

Zavžitek naraščajočih dohodkov s posredovanjem društev za prežitje.

Vloge se plačujejo po volji zavarovancev enkrat za vselej, ali pa v obrokih.

Ako se plača še posebna zavarščina prevzame društvo tudi zavarovanja s takimi pogoji, da se v vseh slučajih, v kterih zavarovanci ne doživé pri sklepanji zavarovanja določenega časa, plačana zavarščina vrne.

Natančnejja izvestja dajejo gg.

P. Ravasini in Lor. Reya,

kterima smo izročili najvišje opravilstvo za Trst, Primorsko, Dalmacijo, Reko, Gorico, Furlansko, laške Tirole, in Italijo.

Razkazila premij in poslovni red dobé se v pisarnici omenjenega namestništva brezplačno. (Do 23. avgusta „Piazza dei Negozianti N. 2“ od 23. avgusta v ulici «Via Nuova» Nr. 4, 1. nadstropje).

VODSTVO.

Epileptični krč (božjast)

zdravi pisme no specialni zdravnik za epilepsijo Dr. O. KILLISCH v Berolinu, Neuenburger Strasse 8. — Že stotine popolnoma ozdravil.